

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Iaktanya-utca 1064. szám — ide intézendő a lap szellemi részét ördököl minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb irásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelé irodájában (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvétlenek.
Előfizetési díj: Nagy ívűre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólalások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérik a pénztökön dőlg beküldeni.

VII. évfolyam.

Vasárnap 1898. évi április 24-én.

1901. 17. szám.

Nemzeti szellem a népiskolákban.

Versecz, 1898. április 21.

Régi óhajításuk különösen a nemzeti szellemi vidékeken lakó vezéregyéniségeknek és a népneveléssel foglalkozó tanférfiaknak a népiskolák államosítása s ennek az óhajnak alig vannak ellenzői az irányadó körökben. Minthogy azonban semmi sem bosszulja meg magát legjobban a népnevelés terén, mint az elhamarkodott gyökeres reform, világos, hogy a népnevelés államosításának fokozatosan kell előrehaladnia, annál is inkább, mert ez a tényleges állapotokkal és multtal való teljes szakítás alapján kivihetetlen.

Nem élünk elszigetelve, más országok, népek, vallások környeznek, ki voltunk téve az idegen határoknak, melyek mindenkor bénítólag hatottak nemzeti szellemünkre, egész kulturánkra, különösen pedig a népnevelésre. Nem abban látjuk tehát az államosítás előnyét, mintha az állam adminisztrációja a nevelésben teljesen megszüntetné a bajt, hanem abban, hogy a hitfelekezetek és községek kezéből kivéve a fenntartási jogot, megszüntetné a sokféle beavatkozást s bevinné a felekezeti iskolába az egységes állameszmét.

Ennek az eszmének a diadalát óhajtánók. S éppen ennek az eszmének a befolyása hiányzik a felekezetek, községek, (tisztelet a kivételeknek) vagy más testületek népiskoláiban, meghiusítja — sok esetben — a felsorolt iskolafenntartók passzív ellenállása, azon egyszerű oknál fogva, hogy nem akarják kezeikből kiadni a ren-

delkezési jogot. Pedig tudja mindenki, milyen keserű gyümölcsei vannak sokszor a hitfelekezetek rendelkezési jogának. Tanítók elkeseredve küzdenek a létért való harcban, mert patrónusaik alig tudják, vagy alig akarják még mindennapi kenyerüket is megadni. S ha az ilyen tanító a szükségétől hajtva az állam segélyét szeretné igénybe venni, nem adják meg az engedélyt, nehogy a rendelkezési jogot kezeikből kisiklani lássák.

A kir. tanfelügyelői jelentésekből szomorú bizonyossága tűnik ki a községi és felekezeti iskolák elhagyatottságának. Ezek a jelentések azt mutatják, hogy a községek és felekezetek iskolái közt alig akad néhány, mely helyiség, berendezés és egyébkülső kellek tekintetében megfelelne földadatának.

A különböző tényezők közül, melyektől hazánkban a néptanítás függ, legkevésbé felel meg feladatának az egyház, — tisztelet a kivételeknek. Nem tagadjuk, hogy az egyes hitközségek közt van több olyan is, a mely a maga erejéből fejlesztette a népoktatást, s eredményt is képes felmutatni, de aránytalanul több van olyan, mely a népnevelés ügyét elhanyagolta, sőt talán a józan törekvéseknek is ellenszegült. A kultuszminiszter határozottsággal és nyíltsággal mutatott rá a felekezetek egészségtelen tespedésére, hogy bizvást várja tőle mindenki ama feladatok teljesítését, melyek a közoktatásra, a független magyar állameszme szempontjából várokozhatnak.

Az az állítás, mintha az állam nemzeti eszméjének bevitelére az iskolába, a vallás-

talanságot akarná meghonosítani, — merőben téves, melynek a legkiválóbb, és legilletékesebb tanügyi férfiak mondtak ellent. Azt a javaslatot, hogy a népiskolákban csupán a hitoktató beszéljen a vallásról s ne a tanító is, a nemzetközi tanügyi kongresszus egyhangulag elvetette.

Az egyházaknak, a passzív ellenállás helyett, arra kellene törekedniük, hogy iskoláikban az állam nemzeti eszméje érvényesüljön, a melylyel éppen azon cél lenne elérve, mint az összes népiskolák államosításával.

A legközelebbi időre kilátásba helyezett revisiója a népoktatási törvénynek, lehetségessé teszi majd, hogy új alapon teremtsen meg az állami akarat teljes érvényesítését, mely az összes népiskolákba behozandó nemzeti eszmének felel meg.

Ekkor aztán a népiskola olyan tanintézet lesz, a mely vallási, erkölcsi és nemzeti alapon adja meg a népnek azt az általános műveltséget, mely neki élethivatásában feltétlenül szükséges.

NAPI HIREK.

A cégfeliratok magyarosítása A pancsovai „Gromon“ egyelet Rónay Jenő főispán utján a következő feliratot intézte a m. kir. kormányhoz! A „Pancsovai Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület“ fennállása óta arra törekedett, hogy városunkban és környékén — mely csak egy negyed százada, hogy az anyaországhoz csatoltatott — a nemzetiségek között a magyar haza és magyar nyelv szeretetét felébressze és növelje. Szerény anyagi erőnket az óriási feladatokkal szemben minden irányban

Tárcza.

A Magyarok Története.

A középiskolák alsó osztályai és a polg. iskolák használatára Irta Király Pál főgymn. igazgató. Bevezetéssel ellátta Szilágyi Sándor. Négy térképpel és számos szöveggel. Budapest 1898.

Ama nemes verseny, mely mai nap tankönyv irodalmunk terén észlelhető, egy-egy jobb művel gazdagítja irodalmunkat. Csak nem régebben ismertettük a fehértemplomi főgymn. derék igazgatójának jeles művét — Magyarország oknyomozó történetét — melyet a tudós világ elismerő nyilatkozatokban részesített; és ime most, a maga nemében nem kevésbé érdemes munka jelent meg fontebbi czimen szakavatott tollából, melyről e helyen kívánunk néhány sorban megemlékezni.

A sikeres tanítás előmozdításán a tanár buzgalmán kívül kétségkívül nagy szolgálatot tesz a jó tankönyv, mely a tanárnak vezérfonalul szolgál, a tanulóknak pedig a megtanulandó anyagot nyújtja. Örömmel üdvözölünk tehát minden oly újabb kézikönyvet, mely magában foglalja a jó tankönyv kellekeit, minők a világos, könnyen folyó stylus, tiszta magyaros nyelvezet, a tananyag helyes beosztása, a gyermek felfogásához mért tárgyalása, s általában — de különösen a történelemnél — a hazafias szellem.

Hogy e kellekek meg vannak Király Pál jelen művében, s megfelel a jó tankönyv követelményeinek, azt hirneves történetirónk, Szilágyi Sándor a Bevezetésben eléggé bizonyítja, midőn így szól: „Örömet fejezem ki, hogy egy ilyen munka megírására Király Pál ur vállalkozott, mert őt történetírói és tanári minőségé egyaránt ajánlják arra. Valóban ezen munkája bír mindazon kellekekkel, melyek egy jó tankönyv megírásának nélkülözhetetlen feltételei.“

Végig lapozván e könyvet örömmel tapasztaljuk, hogy az egyszerű, rövid, világos és kiválóan magyaros mondat szerkezetek mennyire megkönnyítik a gyermeknek a tanulást, s hogy szerzőnek husz évi tapasztalata, mikép tudja a gyermek felfogásához a kedélyvilágához alkalmazni a megtanulandó anyagot. Ily irányu, jó tankönyvre nagy szükség van különösen a mi délvidékünkön, a hol a tanító férfiak eléggé tapasztalhatják mennyire megnehezíti a tanítás sikerét a tanulóknak hiányos magyar nyelvi ismerete; s ha e mellett még valamely nehézkes irányu, bonyodalmas mondat szerkezetű és a gyermek értelmét meghaladó tanykönyvet adunk a tanuló kezébe, még kevesebb eredmény érhető el. Király Pál jelen kézikönyve bizonyára fontos tényezőként fog szerepelni a tanítás sikerében s örömmel idézük Szilágyi Sándornak szerzőre s könyvére vonatkozó szavait: „Ezzel a könyvvel, meggyőződésem szerint, nagy szolgálatot tett tankönyvirodalmunknak.“

Époly helyes a tananyagnak beosztása, mérsékelt terjedelme, s a tárgyalás módszere. A mű ugyan 190 oldalra terjed, de sok helyet foglalnak el benne a szép kivitelű s nagyalakú illusztrációk, melyek arányosan vannak a szövegbe illesztve, és melyekre vonatkozólag Szilágyi Sándor a bevezetésben következőképpen nyilatkozik: „A gondal kiválókatott illusztrációk egészen alkalmasak arra, hogy a munkája olvasása által keltett behatásokat a gyermeki kedélyben állandóvá és maradandóvá tegye; a régi korok és azok alakjai megelevenülnek, mondhatni testet öltenek a fiatalok kedélyében“. Ezért ajánlhatjuk a művet a serdülő gyermekeknek magánolvasmányul is, mert a hazaszeretnek s a hazai történet iránti érdeklődésnek nem csekély táplálékát fogja képezni.“

A tananyag beosztásánál szerző figyelmet fordít minden egyes korszakra, és a neki megfelelő terjedelemben tárgyalja. Nem hagyja figyelmen kívül a legújabb kutatások eredményeit sem. A mű elején megismerteti hazánk ősi és régi lakóival; a rómaiak életével, harczaikkal s bukásukkal. Attiláról, a hunokról, majd german népekről s avarokról beszél. Őseink beköltözése s a honfoglalás után a magy. királyság megalakulását tárgyalja. Ezután következik Árpád-házi királyaink, majd Magyarország választott királyai. Továbbá a megölt és egyes Magyarországnapjainkban. Min. egyik korszakhoz érdekes „Visszatekintést“ csatol, melyben

kihasználni volt fötörekvésünk s megnyugvással tekinthetünk vissza egy évtizedet meghaladó tevékenységünkre, s bár az eredményekkel ily formán nagyjában meg lehetünk elégedve, tudjuk, látjuk és lépten-nyomon tapasztaljuk, mily sok még e téren a tenni valónk. Az idegen a látszat után indul, a látottakból alkot magának fogalmat; a városunkban és környékén megforduló idegenek — ilyenek pedig, tekintve hárszéki fekvésünket és nagy forgalmu kereskedelmünket, nagy számmal keresnek fel — üzleteink felirataiból képzelhetnek bármit, csak azt nem következtethetik, hogy Magyarországon vannak, mert magyar cégfeliratot, de még magyar üzleti hirdetést is alig találhatnak. Társadalmi uton elérhetünk annyit, hogy minden üzletben van legalább egy segéd, aki beszél magyarul, de a cégfeliratok és hirdetések dolgában oly nagy a conservativizmus, hogy az ellen társadalmi uton tovább küzdeni meddő dolognak bizonyult. Ez a körülmény indította egyesületünk igazgató-tanácsát — mely már ezen ügyét hosszabb idő óta tanulmányozza — arra, hogy a Nagyméltóságú Kormányhoz forduljon azon alázatos kérelemmel, miszerint az idegen cégfeliratok és üzleti hirdetések mellett törvényhozási uton magyarnak is méltó helyet teremteni s az előbbieknél használatát reclamádó kivételével csökkenteni kegyeskedjék. Az állam-nyelv kötelező használatának kimondása hazánkban politikai szükségesség, nemzeti-geinknél talán kissé kedvezőtlenül fogadtatnék, de az állami egység kifejezésének szempontjából hazafiúi kötelességük érzetében rövid idő alatt meg kell ez eszmével barátkozniok. Nem tartjuk kivihetetlennek az idegen nyelvű üzleti hirdetések megadóztatását már azon körülmény-nél fogva sem, mert az újságbeli reklám hirdetések után úgy is szed az állam illetékeket, miért ne tehetné azt az ugyan azon célt szolgáló üzleti hirdetések után is, főképen akkor, ha azokban az államnnyelv nem is respektáltatik. De indító okul szolgálhat ezen adó nem behozatalára a szomszédos déli államok, nevezetesen Szerbia és Románia példája is — a művelt nyugati államai egységes nemzeti nyelvükkel nem nyújthatnak e tekintetben példát — mely államokban, t. i. Szerbiában és Romániában, ezen adó nem az állami bevételeket elég szép összeggel szaporította s egyben az állami nyelv használatát — annak adómentességénél fogva — előmozdítja úgy, hogy a fentebb említett két államban az üzleteken a főhelyet az állami

ama kor műveltségét s fejlődését méltatja. Érdekesebb adatokat találunk M. orsz. mai állapotát tárgyaló részben hazánk lakosságának vallási, nemzeti, műveltségi és foglalkozási viszonyaira nézve, úgyszintén az állam szervezetet, kormányzását, törvényhozását, s Ausztriával való viszonyát illetőleg. A földrajzi helyneveknél megjelöli az illető megyét is; itt azonban két (tollhibára utalok (85. l.) Bács és (81. l.) Hatvan helyneveknél a megyéket illetőleg a szöveg közé négy térkép is van csatolva.

A mű csinos kiállításban az Atheneum kiadásában jelent meg. Ára 1 frt. 20 kr. Jelen művet a polg. leányiskoláknak szánt másik kézikönyv fogja követni. Örömmel várjuk. Isten éltesse a szerzőt!

Schmidt Ágoston,
főgymn. tanár.

A szabadságharc könyve.

Elkészült egy nagy könyv, a Gracza György „Magyar szabadságharc története.” Elkészült épen most, mikor a nemzet megünnepelni készül a nagy nap évfordulóját, amelyen megszületett a gondolat terjedésének leghatalmasabb eszköze: a szabad sajtó; mikor törvény ércszava örökíti meg a nagy vívmányok diadalát, hogy a 48-iki törvények szentesítésének napját minden időkre nemzeti ünneppé avassa. Legendás nagy idők, dicsőségben ragyogó, gyászban elboruló napok emléke ujhodik meg ennek a szépséges könyvnek egy-egy lapján, hogy példára serkentsen a jelenben, ércznel maradandóbb emlék legyen a késő jövőben. Költő írta, aki a gondolatnak szárnyat tud adni; tudós, aki a történetet életre kelti; festő, akinek a kezében a toll ékesen szóló ecsetté lesz és igaz hazafi, aki szive nagy szeretetét érezteti minden sorában, minden szavában. Így lesz igazza a latin közmondás, hogy a történet az élet mestere. Ettől a mestertől szivesen tanul mindenki, aki el fog járni áldozni az ő oltárához. Mert hárrá avatja ő a szabadságharc történetének könyvét; nemzeti panthonna, ahová csak sarut-

nyelv foglalja el még azon esetben is, ha annak tulajdonosa idegen nemzetnek a fia. Meglévén győződve, hogy az általunk javasolt törvényhozási intézkedés a kereskedelmi érdekeket egyáltalán, nem sértené, az állam-pénztár javára pedig nem megvetendő jövedelmi forrást nyitna meg s egységes magyar államiságunk külső kifejezésében megbecsulhetetlen tényezőt képezne, még egyszer tisztelettel ajánljuk előterjesztésünket a Nagyméltóságú Kormány figyelmébe, kérvén, hogy az eszmét tanulmányoztatni és életrevalósága esetén az életbe léptetésre szükséges intézkedéseket megtenni kegyeskedjék. Pancsován, 1898 évi április hó 15-én a „Gromon Dezső magyarnyelvterjesztő egyesület” nevében a Nagyméltóságú m. kir. Kormányának legalázatosabb szolgálói: Romanecz Mihály igazgató, Dózsa Imre titkár.

Tanfelügyelői látogatás. Sebesztha Károly, kir. tanfelügyelő a mult szerdán Gerő Vilmos nyilvánossági joggal ellátott négy osztályú magán elemi iskoláját alaposan megvizsgálta, megjelent minden osztályban, a tanulókhöz maga intézett kérdéseket. Az eredményteljesen meg volt elégedve, s a derék igazgató tulajdonos előtt is kifejezte elismerését. Gerő intézete valóban meg is érdemli az elismerést. Novendékei (számuk 70—65) jobb módú intelligensebb családok gyermekei. Az iskola tannyelve a magyar, melynek elsajátításában igen szép eredményt érnek el a tanulók.

Halálozás. Seemayer János helybeli agypolgár Seemayer kir. tan. polgarmester és Dr. Seemayer Károly édes atyja, élete 81-ik évében a mult Vasárnap este elhunyt s Kedden a lakosság nély részvéte mellett kísértetett ki végső nyughelyére. Béke poraira.

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, a pancsovai m. kir. polgári és felsőkereskedelmi iskola tanári karának egyik kitünő tagja, Laub Flórián, e napokban 40 éves korában meghalt.

Hevesi Bischitz Dávidné elhunyt alkalmából a verseczi izr. nőegylet a gyászoló családhoz részvétirátot intézett, az arra érkezett választ a következőkben reprodukáljuk: „Mélyen tisztelt elnökség! Azon kimondhatlan nagy csapás alkalmából, melyet Isten gondviselés édes anyam, néhai hevesi Bischitz Dávidné elhunytával mért reánk, szives részvételnek a tisztelt elnökség is kitüntető módon méltóztatott kifejezést adni. A megboldogult emléke iránt nyilvánuló kegyelet ama megható jelei, melyekkel mindenütt találkozunk, valamint azon elismerés, melylyel

lan lábbal szabadlépünk, hogy föltérüljön előtünk nemzeti multunknak legragyogóbb korszaka.

Sokszor és sokféleképp leirva olvastam én már az 1848—49-iki napok történetét. Horváth Mihály jól attekintette a kor széles távlatát, melynek kerületében a világtörténet eseményei és a magyar történet ujjafordulta egybekapcsolódnak, hogy belőlük — később bár — előálljon az alkotmányos Magyarország. Gelich Rikárd és Jakab Elek könyveiből csak halavány képet szerzünk, mint abból az egynehány monografiából, mely e nagy idők egy-egy alakját vagy eseményét állítja elénk. Mert a mi szabadságharcunk szebb, nagyobb, felemelőbb, mint bármely más nemzeté. Eszméje régóta ott csirázik a forrongó korszak méhében.

A szabadság, egyenlőség, testvériség eszméinek megvalósulásáért régóta sóvárog a nemzet. Ámde nagy eszmék nem valósulhatnak meg nemzetek életerejét megpróbáló küzdelmek nélkül. A magyar szabadságharcot egy nap lelkesedése teremtette meg, de kivivása dicsőséges csaták, kiváló férfiak, legendás vitézségű katonák emlékéhez fűződik. Ezt a nagy idők szellemében rejlő erőt, lelkesedést, hangulatot érezteti meg Gracza György könyve és ezért hatását is így érezzük.

Nem lehet ezt a könyvet csak úgy egyszerűen atfutni; a szivekhöz fog nőni és elővesszük, hogy belépillanásunk a magyar dicsőség e ragyogó panorámájába. Mint a bibliához megtérünk megtisztult elmével, igaz lélekkel, hogy magunkba szedjük a csodálatos erejű parabolákba rejtett tudást: úgy lesz a magyar szabadságharc történetének könyve magunknak is, késő utódoknak szent könyvévé, erőt adó biblijává.

A könyv maradandó értékének szemmel-tartásával, kiadója a Lampel-Wodiáner cég, viszonyainkhoz mérten messzemő, költséges kiadásba bocsátkozott. Nincs ennél gazdagabban illusztrált magyar könyv. Megörökíti a kor mindenféle nyilvánulásban: alakjában, eseményeiben és a történet szellemében. 338 arcképe a szabadságharc keletkezésére és lefolyására bármiféle tekintetben hatással volt szereplő egyé-

a tisztelt elnökség a drága elköltözött működésének adózott, képezi egyeduli vígaszforrásunkat és azért elmulaszthatlan kötelességemnek tartom a tisztelt egyletnek részvételtjes nyilatkozataért, úgy a magam, mint egész családom nevében legmélyebb halámat ezennel kifejezni. Fogadja a mélyen tisztelt elnökség őszinte nagyrabecsülésem és kiváló tiszteletem kijelentését, melylyel vagyok Budapest, 1898. április hó 20-an. Bischitz Lajos.”

Városi közgyűlés. Törvényhatóságunk e hónapi rendes közgyűlését f. hó 30-án fogja megtartani, mely alkalommal több igen fontos tárgy kerül szönyegre.

Esküvő. Cziuk Szultána kisasszonyt a ma nzi városi színház énekesnőjét, városunk szülöttét f. hó 20-án vezette oltárhoz a mainci evang. templomban Kosszta Ferencz ugyanazon színház hőstenorja. Cziuk Szultána véglegesen vissza vonul a színpadról.

A kereskedelmi és iparkamarai választásokat ma fogják megejteni 8 és 1 óra között a varosházán. Mint hírlík Morlin Józsefnek és Mandukits Szilárdnak van legtöbb kilátása a megválasztásra. Póttagokul Milloschitz Károlyt és Dimitrievits Jánost jelölik.

Kedvezmény a törvényhatósági tisztviselőknek. A magyar királyi honvédelmi miniszter értesítette a összes törvényhatóságokat, hogy a törvényhatósági tisztviselők fiaí ugyanoly kedvezményes tandíj mellett vétetnek fel a magyar királyi honvédapród iskolába, mint az állami tisztviselők fiaí.

Kincstári ispánok változása. A földművelésügyi miniszter Tellér Zs. kincstári ispánt hasonló minőségben a t-rékási tisztartóshoz helyezte át, Fehértemplomba jó helyébe Luspáy József lugosi és Lugosra Almássy Mihály pancsovai ispán. Új helyöket június 1-én tartoznak elfoglalni.

Meghívó. A „Dél. Tanító-Egylet” verseczi főkegyesülete ez idei tavaszi gyűlését május hó 11-én d. e. 9 órakor tartja meg Nagy-Szredistyén a községi népiskola épületében, melyre a t. egyl. tagok és tanúgybarátok tisztelettel meghívátnak. (Külön meghívók nem küldetnek. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Emlékbeszéd Watz Ferentzről, tartja: László Elek. 3. A főkegyel. által kitűzött pályatételre beérkezett dolgozatok felolvasása és a pályadíj átadása. 4. Belügyek. Versecz, 1898. ápril 13-án. A főnökség.

niségét bemutatja. Politikusokat, a kik szavuk sulyát vetették latba a megye- és országgyűlésen; írókat, akik a toll fegyverével harcoltak a nemzeti szent ügyért; költöket, kik tollal lelkesítették tette a kort; csaták hőseiknek, vitéz katonáknak képei vannak itt, vezéralakjai úgy a magunk sereginek, mint a velünk harcoló népeknek. Nagy férfiakról, jelentős eseményekről, jelentéktelennek látszó, de drága maradványok maradtak fonn, melyeknek megőrzését a kegyelet sugalja.

Ez ereklyék másolatához az anyagot az aradi szabadságharc-muzeum, a Kreith-féle gyűjtemény és magánosok gyűjteményei szolgáltatták. Nyolczvannégy ilyen másolat van Gracza könyvében, míg az egykoru levelek és újságok, kiáltványok és gúnyképek 96 másolatban ismerzenek meg. Művészi képzellet rajzban és festményben örökítette meg a jelentősebb csatákat; ezeket százhát csatákép látatja. Forradalmi képek, táborzási jelenetek, allegorikus rajzok, szent helyeknek térképe és fényképben való fölvételei nagy változatosságban vannak itt együtt, hogy a könyv szemnek is, szívnék is igazi gyönyörűsége.

Ime a könyv, mely megörökíti a magyar szabadságharc történetét. Könyv, mely a tudomány biztosságával, a történetíró tárgyilagosságával, úgy mondja el ennek a dicsőséges korszaknak a történetét, hogy tanult és kevésbé tanult ember, egyaránt igaz gyönyörűséggel olvashassa. Most, mikor a nagy napok emlékét lelkes ünnepekkel föltámasztjuk, a félszázados évfordulót nem ünnepehetjük méltóbban, mintha e könyvet megszerezzük, okulásal és gyönyörűségére magunknak, tanulságul, ha átadjuk a jövőndő nemzedékeknek. Az pedig, aki szive szeretetével írta meg ezt a könyvet, hadd érje el, a mit kifejez, a szerény kívánságot: Ha ez a könyv csak némileg is hozzájárul a hazaszereget ápolásához és nemzeti öntudatunk emeléséhez: úgy fáradságom bőséggel meg van jutalmazva.

Szerezze meg neki azt a jutalmat fölősből a gazdag, rakosgassa össze filléreiből a szegény.

A „Délvidéki tanítói első takarékos és hitel-szövetkezet“ tudatja az érdekeltekkel, hogy f. évi május hó 15-én megkezdte működését, a mely időtől kezdve kellő biztosíték mellett 80,-ra hitelt nyújt, a betéteket pedig folyó számlára 3%-al, egy havi felmondásra 4%-al, két havi felmondásra 4 1/2%-al és három havi felmondásra 5%-al kamatoztatja. A szövetkezet vezérigazgatója Kraemer Frigyes községi iskolai tanító Temesvárott (József város. A délmagyarországi tanítóegylet hiv. lapja a „Délvidéki Tanügy“ panaszosan említi fel: „Hogy habár az eszme testet öltött és a szövetkezet az eddig jegyzett 2000 részjeggyel az eredetileg tervezett jóval szélesebb alapon épül: mégis sajnálattal kell konstatálnunk, hogy a 600 részvényes között számos kartársunk hiányzik, a kikre az ügy érdekében bizton számítottunk. Reméljük, hogy a fényes siker eloszlatja a tamaskodók kételyeit s a kor intő szavára hallgatva, mi hamarabb őket is üdvözölhetjük azok táborában, a kik a pénz hatalmával kívánnak a tanítók helyzetén segíteni.“

Népszerű előadások. A természetes gyógy-módot és testápolást követők verseczi egyletnek meghívása folytán Gerling R. berlini lakos népszerű felolvasást fog tartani a „Weinrebe“ helyiségekben f. hó 25-én és 26-án este 8 órakor. Az egyesület tagjai, tagsági jegyük előmutatása mellett 2 ingyen jegyet kapnak. Nem tagok belépti díja: ülőhely 20 kr., állóhely 10 kr. Jegyek előre válthatók Kirchner J. E. özvegye papirkereskedésében.

Műkedvelői előadás. Derék műkedvelőink f. é. május hó 1-én magyar nyelvű műkedvelői előadást rendeznek a Glückmann-féle vígadó dísztermében, mely alkalommal Murai Károlynak „Virágfakadás“ és „Huszárszerelme“ című kitűnő vígjátékai kerülnek színre. Az érdeklődés városunkban az előadás iránt már igen élénk s mi meg vagyunk arról győződve, hogy ez az előadás is szaporítani fogja műkedvelőinknek eddig elért számos babérait. Az előadás műsorát lapunk más helyén találják olvasóink.

Nagyszerű tűzoltói ünnepély lesz a pünköszi ünnepek alatt városunkban. A temes megyei tűzoltó szövetség ekkor tartja közgyűlését, mely a verseczi tűzoltóság negyed százados fenállásának megünneplésével is egybe leendő kötvé. A részletes műsort annak idejében ismertetni fogjuk.

A verseczi férfi dalárda a mult Szombaton sikerült hangversenyt és táncmulatságot rendezett. A műsoron egy magyar ének is szerepelt. Nagy tetszést aratott Gettmann József és Jausz kettőse a „Martha“ opera egy szép énekrezslette. Igen jó volt „Hans és Hanne“ előadása is, melyben Braichler M. k. a. Gettmann Rudolf és Engel M. urak szerepeltek.

Hangverseny. A verseczi szerb nőegylet mult hetfőn saját pénztára javára a Glückmann-féle vígadóban kiválóan sikerült hangversenyt rendezett. A helybeli polgárságnak minden köre és nemzetisége képviselve volt és a kitűnő előadás a látogató közönségnek legmagasabb igényeit is kielégítette. A műsort a 101 gyalogezred zenekara nyitotta meg, a „Prometheus“ opera nyitányának precíz előadása, a mit egy meglepő újdonság: a Stojkovits S. úr rendezte „Album“ előkép követett, mely viharos, szűnni nem akaró tapsot aratott. A kis leánykától bemutatott előkép olyan kedves volt, hogy a közönség nem tudta eléggé nézni. A felállított album is dicséretre válik a készítőnek. Erre a „Lohengrin nászkar“ következett melyet a szerb egyházi éneklőkar a katonai zenekar kíséretében igen szépen adott elő s a mely viharos tetszésben részesült. Ez alkalommal is teljes fényében ragyogott Pichert E. úr karnagynak kitűnő szakértelme. A katonai zenekarnak egy előadása után ismét egy előkép következett „A herék“, melyet Stojkovits S. úr rendezett és gyermekek adtak elő; a tetszés kiváló nyilvánítása most sem maradt el. Ritka élvezetet nyújtottak Benedikt M. Dimitrievits M. Milevits M. Dr. Olteanuné, Obrádovits A. urhölgyek és Pichert E. úr, a 3 zongorán előadott „Mesterdalnokok“ nyitányával, a miért nagy tapsviharral és ismételt előhívással tüntették ki, a mire két a műsorban fel nem vett darab következett. Az este gyöngye mindenestre a „Freischütz“ ária volt, melyet Petrovits Z. kisasszony, szép szimpatikus hangjával behellegzően adott elő; az előadót a közönség ismételt előhívással és sugó tapsviharral tüntette ki. A zenekarnak egy sikerült száma után egy előkép került színre „A virágok bosszúja“, mely nagy tetszést aratott és Milosavlyevits Sz. kisasszony interpretatioja szintoly elismerést érdemel, mint általában az egész rendezés, mely

a szerb nőegylet legnagyobb dicséretére válik. Előadás után sikerült táncvizsgálatom következett.

A temesvári „Velocitas“ kerékpár-egyesület az 1898. évi május hó 8-án a vidéki hírlapírók országos szövetségének Temesvárott tartandó országos közgyűlése tiszteletére országos kerékpár-versenyt rendez, a modern igényeknek megfelelően és teljesen fából épült 333 1/3 méter hosszú 6.35 méter széles és 3 méter görbület-emelkedéssel bíró, és minden kényelemmel ellátott versenypályáján. A versenybizottság élén Schön Ede, Leiritz Árpád és Eschig Ede állanak. A tiszta bevétel egy része a vidéki hírlapírók országos szövetsége nyugdíj-alapjának jut. Az ünnepély sorrendje. Szombat, május hó 7-én: 1. Délután és este vendégek fogadtatása a józsef-városi indóházánál. 2. Ismerkedési estély az egyesület helyiségében (Korona-herczeg szálloda). Vasárnap, május hó 8-án: 3. Reggel 8 óraig vendégek fogadtatása a józsefv. indóházánál. 4. 9 órakor kivonulás a versenypályára. 5. Déli 1 órakor társas ebéd ebéd étlap szerint az egyesületi helyiségben. 6. Délután 1/2, 3 órakor közös kivonulás a versenypályára. 7. Délután 3 órakor a vidéki hírlapírók ünnepélyes fogadtatása a versenypályán, ugyanott országos kerékpár-verseny tiz jutalommal, s a katonai zene közreműködésével. 8. Társas vacsora a vígadó kis termében (egy teríték 1 frt 50 kr.) 9. Ugyanott dijkiosztás. Mindazok kik a versenyre neveztek, az egyesület helyiségében szabad lakást élveznek.

Öngyilkosság. Zwölfer Ida 19 éves cseléd a mult Kedden felakasztotta magát s midőn tettét észrevették, már halott volt. Valami levélfelét is hagyott maga után, melyben öngyilkossága okául gyógyíthatlan betegségét említi fel. — Stengel Sebestyén 55 éves téglagyári munkás azon félelmében, hogy teljesen megvakul, tegnapelőtt felakasztotta magát.

Azon verseczi magyar családok névsora, melyek több év előtt (Közülök több mint 70 család több mint 10 év óta lakik Verseczen. Szerk.) telepedtek le városunkban, s most újabb mozgalmat indítanak arra nézve, hogy magyar kolóniát alkossanak: Turbuk Mihály, Sipos Pál, Sima János, Sima Péter, Sima József, Kiss Mihály, Fehér Imre, Vizon János, Sipos Pál, Kalmán József, Becsky József, Varga Péter, Horváth József, Fehér Lajos, Szabó Sándor, Fenyő József, Géczy János, Armán Matyás, László István, Kósó Antal, Bapor József, Kósó Matyás, Fehér István, Géczy György, Halász Antal, Daniel Mihály, Szilágyi Ferencz, Szabó István, Cseh Adám, Kántor János J., Barna Matyás, Lukács Mihály, Szőke Ferencz, Kovács Albert, Olajos Péter, Fehér György, Hajnal Pál, Angyal Gy., Virág Ferencz, Fűrész György, Barna János, Darányi Imre, Hajos János, Hajnal Mihály, Milyok Pál, Zornoczi István, Ráver István, Somogyi János, Pajak Márton, Rogyik Antal, András János, Borsik István, Barna Antal id., Barna István, Kuzia Mihály, Székácsi János, Helenfi János, Dömse Mihály, Bancsak Ignac, Horváth Szilveszter, Horváth János, Borza Pál, Megyesi István, Nagy Ferencz, Máté Kelemen, Máté István, Lódi Antal, Luka Márton, Szokosán József, Dani János, Monóz István, Gondi János, Szani Balint, Lelik János, Rác Gergely, Konosztor Gábor, Toth János, Rózsa Fábán, Zsidos Balint, Ricza Márton, Kucshora József, Herczeg Sándor, Szekeres György, Lantos János, Fodor Pál, Pósa András, Ifko Zsigmond, Pazsik Lajos, Dankó György, Bazsala István, Soós Balázs, Csikos Pál, Csikos György, Kis György, Tanas János, Pajak Matyas, Toldi János, Acs Mihály, Gara József, Gulácsi Ignác, Beiczi György, Bognár Miklós, Lahorecz János, Cseh Ferencz, Kelemen György, Lelik József, Tóth János, Tószogi Mihály, Biró Matyás, Horváth Imre, Lada István, Lukács József, Makai János, Csikos Károly, Vida Pál, Nádasdi István, Fodor Pál, Nagy György, stb. Ezen családok (a szám még nem teljes) gyermekei közül 57 már tényleg jár iskolába. Az eddig összeírt gyermekek száma az iskolába járókon kívül 261. Ezek közt is sok iskolaköteles van, a kik azonban részben azért, mert szegények, részben mert 1 és 1 1/2 kilométer távolságra van tőlük az iskola, nem igen részesültek oktatásban. A tervezett állami elemi népiskola egyszerre segítene a magyar lakosság gyermekeinek sorsán.

Tüzesetek. A mult napokban több tüzeset volt városunkban, a szerb részen lévő széna telepen leégett egy kazal, 20 án pedig Jung Borbála csukurmálai hazának teteje lett a tűz martaléka.

Hadgyakorlatok az Alsó-Dunán. Kiválóan érdekes hadgyakorlat lesz ez a nagy folyóvízen, az Alsó Dunán. Valóságos tengeri útközetet

fognak ott vivni a nyárelőn a monitorok, melyek a Bázias—Orsova közti vízi uton őrzik a Balkán békéjét, s a Kelet felé irányuló kereskedelmi hajóforgalmunkat, mely az utóbbi idő óta kezd fellendülni, jobban. Ezen az aldunai részen tartják meg s majd ha a Vaskapu szirtóriáit szétrombolják a magyar munkáskezek, újra föl fog virágozni Európának ezen keleti útja, mint Anjouk korában, itt tartják a monitorok a harcászati gyakorlataikat. Széles mederben hullámozik ott a Duna, mely Báziasról Orsováig csaknem mindenütt két kilométer szélességű, s így a terep alkalmas arra, hogy a széles folyamton tengeri útközethez hasonló gyakorlatokat tarthassanak. Különösen érdekes lesz ez, ha a gyalogság is részt vesz benne, midőn a partra szállását igyekeznek meghusítani a monitorok legénységének, a melynek azt ki kell erőszakolni. A vadregényes vidéken pompás pontok kinálkoznak a harcászat emberei számára. A gyalogságnak pompás védelmet nyújtanak a partszegélyen végig húzódó sziklák, bérczek, völgykatlanok, melyek vad sívárságában és elhagyatottságában rejelő szépségét itt-ott várromok tarkítják. A monitorok számára is pompás buvóhelyek az aldunai szigetek, a hatalmas Babagáj, ez a Duna közepéből kimagasló sziklatömb, mely úgy mered ki onnan, mint valami megkövült óriás madár. Persze a szerb partokról pompás látványosság lesz ez, s bizonyára nagy közönség is lesz ennek a vízi háborusdinak, melyet ez időre terveznek a béke őrzésének nagy mesterei.

Nemzeti ünnep a volt határőrvidéken. Izbiste községben f. hó. 20-án ünnepelték meg az 1848-iki törvényalkotások félszázados jubileumát. Az előjáróság megkeresésére Drudarszky Mihály gör. kel. esperes szentmisét tartott a gör. kel. egyházban, mely alkalommal méltatta a nap jelentőségét. Ezután az iskolában volt ünnepély, melyen az előjáróság testületileg és az intelligencia és a közlakosság vett részt. Emlékbeszédet a Hymnus éneklése után Mali Lyubomir tanító tartotta, mire több magyar és szerb alkalmi szuvalat és ének következett. Ezek után Kracsun György tanító szerb nyelven alkalmi beszédet tartott, végül a Szózat éneklése után Drudarszky Mihály lelkész záróbeszédet következett. Az iskolás gyermekeket megvendégelték. Különösen kitűnt — írja levelezőnk — Millunov Mariska tanítónő tanítványainak tiszta magyar előadása és a lelkész hazafisága.

Megszökött az anyósával. A „Dél. Közöny“—ből vesszük át a következő apróságot: Az anyósokra új világ kezd derengni. Egy epochális fordulat ez az „anyósok történetében“, mert anyóstól megszökni immár nem új, de anyóssal szökni az unikumok közé tartozik. Pedig hát úgy történt, — írja verseczi levelezőnk — hogy Gyorgyits Iván megszöktette saját „édes“ anyósát. Feleségével régóta perpatvarban élt Gyorgyits. Sokszor megfenyegette az asszonyt: — Meglásd, csufot teszek veled — és meg is cselekedte.

Előbb tisztelettel elbucszott feleségétől, jól helyben hagyta a féltékeny kis asszonyt s aztán . . . aztán — uram irlalmazz — megszökött az anyósával. Hová? Eddig nem sikerült mentudni.

Valószínű, hogy visszahozza azonban anyósát mielőbb, mert az anyós — még szeretőnek sem jó.

Kitűntett magkereskedő. Szép kitüntetés érte a magyar kereskedővilág legkiválóbb tagjainak egyikét: Mauthner Ödön magkereskedőt, a ki rendkívüli iparkodásával és üzleti szoliditásával világhírt szerzett a magyar magvaknak és a magyar kereskedelmet oly magaslatra emelte, hogy nemcsak kiállja a versenyt, a külfölddel, hanem azt nem egy tekintetben felül is mulja. Mauthner Ödönt az orosz czár kitüntette a Szent Anna-rend III. oszt. rendjével, ama érdemeinek megjutalmazásául a melyeket Mauthner a pétervári kertészeti kiállításon szerzett. A pétervári kertészeti egyletben, mely az orosz előkelő társaság legkiválóbb alakjait és gazdasági kitűnőségeit sorozza tagjai közé, Mauthnernek személyesen is nagy a népszerűsége, annyival inkább becses tehát a kitüntetés, melyben az érdemes kereskedő most részesült.

Tomka Károly, hertelendifalvi agg református lelkész, ki a Bukovinából hazajött, csángó magyaroknak lelkes vezetője volt, s az jelenleg is — a következő költeményt küldte be szerkesztőségünkhez, melyben melegen emlékezik meg a nem régiben elhalálozott öreg Drusba c z k y -ról, kihez több mint félszázados benső barátság fűzte: (Folytatás a mellékletben.)

Ménesmester kerestetik

olyan ki már huzamosabb ideig működött e téren, nagyobb uradalomban szolgált, s jó bizonyítványokkal rendelkezik.

Bővebb felvilágosításokkal lapunk kiadóhivatala szolgál.

Sömör-betegséget:

száraz, vizenyős, pikkelyes sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, csaknem kiállhatatlan „börviszketegyet“ jótállás mellett, még a legsúlyosabb esetekben is, alaposan gyógyít a „Dr. Hebra sömörirtó“-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. — Ára hat forint o. é. előre beküldéssel (lehet levélbélyegeken is) vagy utánvétel mire a szállítást vám- és bérmentesen teljesítjük. Czim: St. Marien-Droguerie, Danzig. (Deutschland.)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik küszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghülekésnél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK Vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzcséplőgarnituráit**, ipari czélokra alkalmas „Compound“ **lokomobiljait**, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolót, Stibor-féle körfüréseit, **„Milleneum“ kaszáló- és arató-gépeit**, továbbá **SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit**, **Arjegyzék ingyen és bérmentve.**

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium, ellenőrző közegei a Második magy. kir. szab. Osztálysorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak elárúsítás végett kiadattak.

A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:
A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.
100,000 sorsjegy, 50,000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1898. május hó 11. és 12-én.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1898. június hó 7. és 8-án.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1898. július hó 6. és 7-én.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1898. szeptember 14-től október 13-ig.																																														
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben Korona 1,000,000 (Egy millió)																																														
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	<table border="1"> <tr> <td>1 jutalom kor. nyer. á</td> <td>600000</td> <td>600000</td> </tr> <tr> <td>1 á</td> <td>400000</td> <td>400000</td> </tr> <tr> <td>1 á</td> <td>200000</td> <td>200000</td> </tr> <tr> <td>1 á</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>1 á</td> <td>60000</td> <td>60000</td> </tr> <tr> <td>1 á</td> <td>40000</td> <td>40000</td> </tr> <tr> <td>2 á</td> <td>30000</td> <td>60000</td> </tr> <tr> <td>3 á</td> <td>20000</td> <td>60000</td> </tr> <tr> <td>20 á</td> <td>10000</td> <td>200000</td> </tr> <tr> <td>50 á</td> <td>5000</td> <td>250000</td> </tr> <tr> <td>400 á</td> <td>2000</td> <td>800000</td> </tr> <tr> <td>720 á</td> <td>1000</td> <td>720000</td> </tr> <tr> <td>1000 á</td> <td>500</td> <td>500000</td> </tr> <tr> <td>27800 á</td> <td>200</td> <td>5560000</td> </tr> <tr> <td colspan="2">30,000 nyeremény és jutalom</td> <td>Korona 9,550,000</td> </tr> </table>		1 jutalom kor. nyer. á	600000	600000	1 á	400000	400000	1 á	200000	200000	1 á	100000	100000	1 á	60000	60000	1 á	40000	40000	2 á	30000	60000	3 á	20000	60000	20 á	10000	200000	50 á	5000	250000	400 á	2000	800000	720 á	1000	720000	1000 á	500	500000	27800 á	200	5560000	30,000 nyeremény és jutalom		Korona 9,550,000
1 jutalom kor. nyer. á	600000	600000																																																		
1 á	400000	400000																																																		
1 á	200000	200000																																																		
1 á	100000	100000																																																		
1 á	60000	60000																																																		
1 á	40000	40000																																																		
2 á	30000	60000																																																		
3 á	20000	60000																																																		
20 á	10000	200000																																																		
50 á	5000	250000																																																		
400 á	2000	800000																																																		
720 á	1000	720000																																																		
1000 á	500	500000																																																		
27800 á	200	5560000																																																		
30,000 nyeremény és jutalom		Korona 9,550,000																																																		
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000																																															
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000																																															
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000																																															
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000																																															
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000																																															
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000																																															
30 á	300	20 á	500	10 á	1000																																															
50 á	100	60 á	300	70 á	500																																															
2900 á	40	3900 á	80	4900 á	130																																															
3000 nyer. Korona	240000	4000 nyer. Korona	477000	5000 nyer. Korona	898000																																															
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1898. augusztus hó 3. és 4-én.		Ötödik osztály Betét 82 korona Huzás: 1898. augusztus hó 24. és 25-én.																																																		
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona																																																	
1 á	90000	1 á	100000																																																	
1 á	30000	1 á	30000																																																	
1 á	20000	1 á	20000																																																	
1 á	15000	1 á	15000																																																	
3 á	10000	3 á	10000																																																	
5 á	5000	5 á	5000																																																	
8 á	2000	8 á	2000																																																	
10 á	1000	10 á	1000																																																	
70 á	500	70 á	500																																																	
3900 á	170	3900 á	200																																																	
4000 nyer. Korona	934000	4000 nyer. Korona	1061000																																																	

Az I. osztály húzása 1898. május hó 11. és 12-én lesz. A húzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárúsítóinál kaphatók.

Budapest, 1898. április 15-én.

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték IGAZGATÓSÁGA.

Lónyay.

Hazay.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.

Melléklet a „Délvidék“ április hó 24-én megjelent 17-ik számához.

(Folytatás a főlapból.)

Emlékezés Drusbaczky Györgyre.

Ki a hazát és a népet oly önzetlenül szeretted,
S elmondhattad Mirabóval, a mit én mondok helyetted:
»— A haza az én hitvesem, a nép az én gyermekeim —
Nem fáradsz már te sem többé idegen föld göröngyeim.

És bárha te fölötted te, napirendre tért az idő:
Pálmalomból a változó idők mohából is kinő.
Túl a fenyves Kárpátokon, föld alatt nyugvó öreg!
Látom fehér talárodát, s derekadon a kék övet.

Mely kevés barátodon fénylik oly örökös díszeséggel,
Mint rajtad, a kin azt még a sírhantok sem fódheték el.
S vajjon hogy is fódhetnék el azt a vezérlő csillagok,
Mely a szabadságharczbeli fiának ösvényét mutatott?

És hogy hitbuzgóságodat ellenei se gyalázzák,
Az anyahon árváinak felépítéd az Úr házáat.
S míg magad holtig beérted egy ócska ház tűzhelyével:
Az iskolás kis csánókat palotába helyezéd el.

Nem egy apátlanak ma is keserves volna kint a nap.
Általad került fejkre papsüveg és doktorkalap.
S egy sem maradt vigasz nélkül a ki hozzád fordult sírva,
S a kiknek egész serege a mennyekben van fölírva.

Pedig másokon segítve, magad inség rabja voltál,
S hontalan maradt hű szived, ez összetört fényes ottár.
De sorsod mért s mennyiben érdekelhet úgy engemet:
Mint egy testvért, ki egy forrón szeretett testvért eltemet?

Ámbátor nem egy hajónak voltunk a kormányosai,
Minket nem választhatott el Pázmány Péter, se Boeskaí.
S még a kálvinista Róma szemében is feltűnő volt:
Az érzés, mit nemes szived rám kérellenül tékozolt.

Mikor mérlegbe tettük odakint a létkérdést, mint Brennus
kardvasát,
S kibontottuk a zászlót, mely után egymást üzve tódult a
sokaság,

S te fájlaltad, hogy nem jöhetsz velem, s most már nekem
fáj, hogy még itt vagyok.
Hol idévélte lelkeidet képzelem, hogy ott veled le nem
borulhatok.

Neked megayílt már Krisztus békevára,
Követni foglak én is nemsokára.

Tomka Károly.

Pénz kormányozza a világot! Könnyű és biztos módot nyújt az együttműködéshez a m. kir. szab. osztálysorsjátékban való részvétel, melynek főelárusítói **Fehér Lajos és Társa** Budapest, Gizellátér 5. szerencsesorsjegyek legpontosabb szállításáról biztosítanak. A Fehér Lajos és Társa cég a legjobb hírnévnek örvend, ennél fogva ajánlatos, hogy a most kezdődő új sorsjátékhoz a megrendelésekről ezen cégénél idejekorán gondoskodjunk, miután a sorsjegykészlet a nagymérvű érdeklődés folytán apad. Egyebekben felhívjuk olvasóink figyelmét Fehér Lajos és Társa lapunkban foglalt mai hirdetésére.

Színműkedvelők társulata jótékonyezélú színi előadás.

Halmos Béláné, Weifert Gusztávné, Frank Gyuláné úrnőkhöz. Haag Hilda kisasszony, Bodry Mihály és Amberger Jenő úr szíves közreműködése mellett a színműkedvelők társulata **1898. évi május hó 1-én** az Alexandrovits-féle vigadótermében színi előadást rendez.

Színre kerül:

Virágfakadás.

Vigjáték egy felvonásban. Irta Murai Károly. Történik egy vidéki városban. Idő: jelenkor.

Személyek:

Kovács Péter	—	—	Bodry Mihály úr
Márta, neje	—	—	Horváth Ede úrnő
Nelli, unokahúga	—	—	Halmos Béláné úrnő
Ödön, unokaöccse	—	—	
Laczi	—	—	Navrátil Jenő úr
Kati	—	—	Seidl Cölesztina k. a.

Ezt követi:

Huszárszerelem.

Vigjáték két felvonásban, írta Murai Károly. Történik egy vidéki kastélyban. Idő: jelenkor.

Személyek:

Barkos Gábor	—	—	Ghina Gyula úr
Barkos Zsigmond	—	—	Ullmann József úr
Anna	—	—	Haag Hilda k. a.
Hüppig Kázmér	—	—	Bodry Mihály úr
Hüppigné	—	—	Weifert Gusztávné úrnő
Sárika	—	—	Halmos Béláné úrnő
Kenes Mihály	—	—	Bernátsky Alfréd úr
Kálmán	—	—	Bauer-Vogel Gyula úr
Ver Pista	—	—	Amberger Jenő úr
Berenyi Pál	—	—	Navrátil Jenő úr
Zsuzsi	—	—	Frank Gyuláné úrnő

Előadás után táncz.

Helyárak:

Alsó erkély 1 frt. 20 kr., felső erkély és zártzék első két sora 1 frt., a következő négy sor zártzék 80 kr., a többi zártzék 60 kr., Földszint 40 kr.

Jegyek előre válthatók Kirchner J. E. özy. papírkereskedésben.

Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdeté 8 órakor.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték igazgatósága lapunk mai számában közlésezi a II. sorsjáték tervezetét, melyre tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk.

Nyílttér.

Menyasszonyruha-selyem 65 krtól 14 frt. 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyamgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Vasúti menetrend.

Fehértemplomból érkeznek:

4:54 reggel, 11:15 délben, 5:57 este.

Temesvár felé indul:

4:59 reggel, 11:20 délben, 6:23 este.

Temesvárról érkeznek:

8:27 reggel, 4:36 délután, 10:18 este.

Fehértemplom felé indul:

8:37 reggel, 4:44 délután, 10:28 este.

Becskekről érkeznek:

6:52 reggel, 2:19 délután, 9:04 este.

Becskek felé indul:

5:15 reggel, 8:32 reggel, 6:45 este.

Pancsováról érkeznek:

7:47 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:45 reggel, 6:30 este.

Gattajáról érkeznek:

7:50 reggel, 6:06 este.

Gattaja felé indul:

3:00 reggel, 12:00 délben.

Jaszenovárol Oravicza felé indul:

9:25 reggel, 5:30 délután, 11:05 este.

Oraviczáról Jaszenova felé indul:

8:40 reggel, 3:15 délután, 2:30 éjjel.

Temesvárról Arad felé indul:

8:20 reggel, 2:00 délután, 9:10 este.

Vojtekről Ném.-Bogsán felé indul:

7:30 reggel, 3:31 délután, 9:25 este.

Százezrei a
családoknak iszzsák
előszeretettel
naponta a

Éljen! éljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkotórészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitűnőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legmúltóbb vegyülete is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosagra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia. **Óvás az értéktelen utánzatoktól.**

